



**20 upp och 20 ned
20-20
På jakt efter 450' ton**



Ett god etablering av oljeväxter innebär

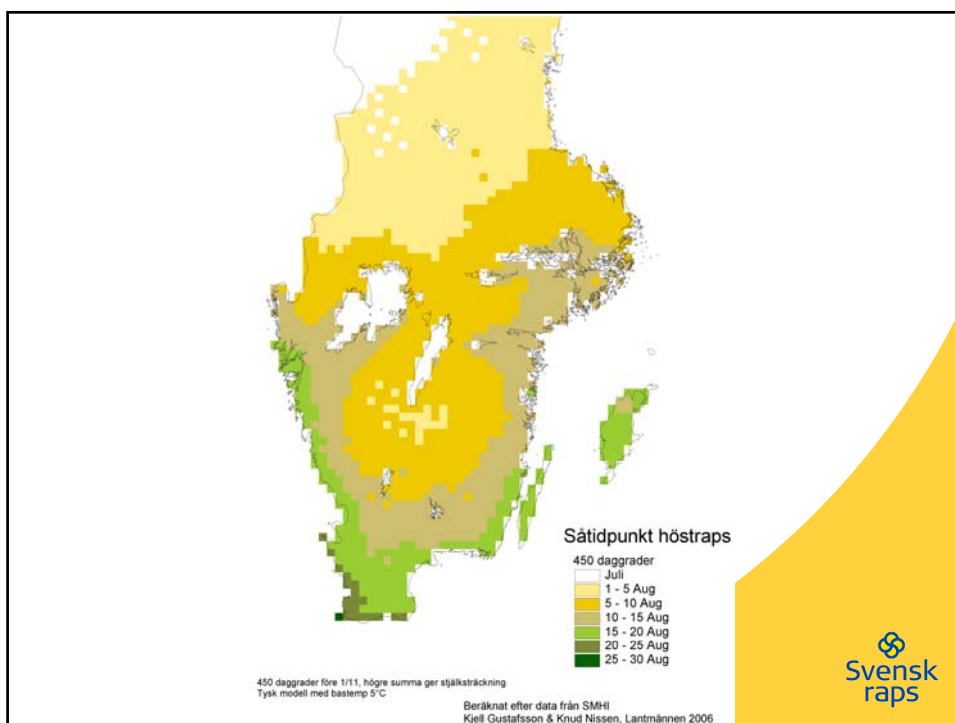
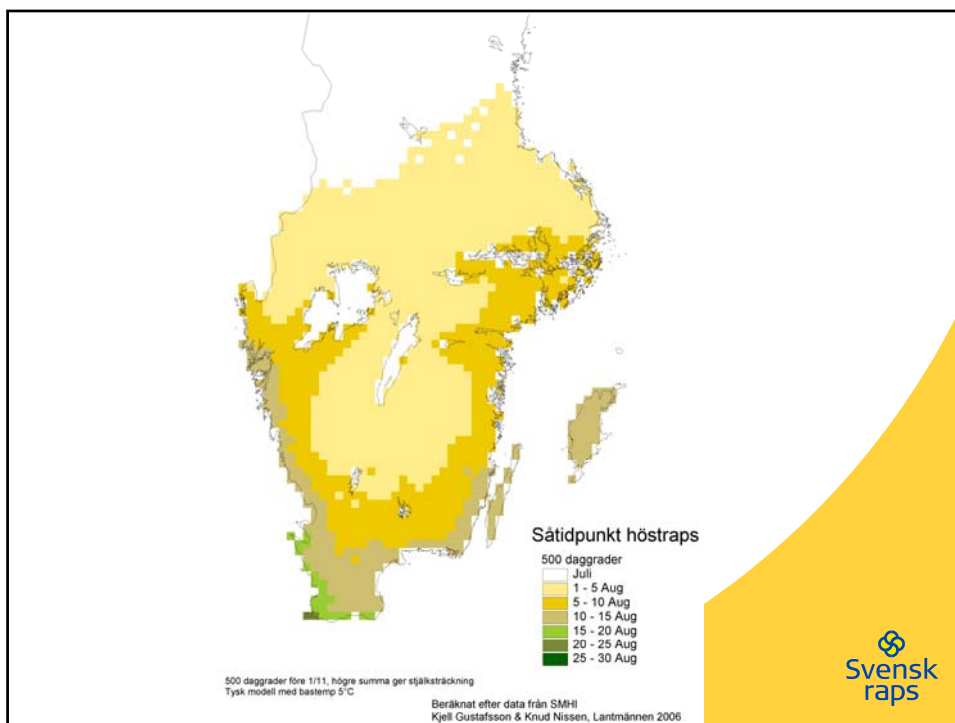
- ✚ Rätt bearbetning
 - ✚ Plöjning
 - ✚ Plöjningsfritt
- ✚ Spara vatten
- ✚ Spara vatten
- ✚ Spara vatten
- ✚ Så när du vet att det kommer att gro
- ✚ Gödsla i samband med sådd!

Sår vi för sent? – Hur tidigt kan vi så?

- Tidigt sådd efter stråsäd ger ofta högst skörd
- Det finns ett storleksoptimum för invintring
- Överlevnadsförmåga (skörd) beror på
 - Utsädesmängd
 - Inbördes konkurrens (inkl ogräs och spillsäd)
 - Gödsling
 - Sortegenskaper m a p längdtillväxt
 - Höstklimat
- Störst betydelse har temperaturen

Hösttemperatur

- Bastemperaturen för rapsens tillväxt är 4,5-5 ° C (Ceresmodellen)
- Tillväxtpunkten bör aldrig ligga över 2 cm från markytan
- Tillväxtpunkten lyfter först då temperatursumman 450-500 ° uppnås förutsatt att en annan faktor är uppfylld.
 - Planttäthet
 - Kvävemängd
 - Sort



Vad blir skillnaden mellan tidig och sen sådd?

- Ny serie startades 2006 med 3 försök i Danmark
- 6 sorter + sortbl. 2 såtidpunkter

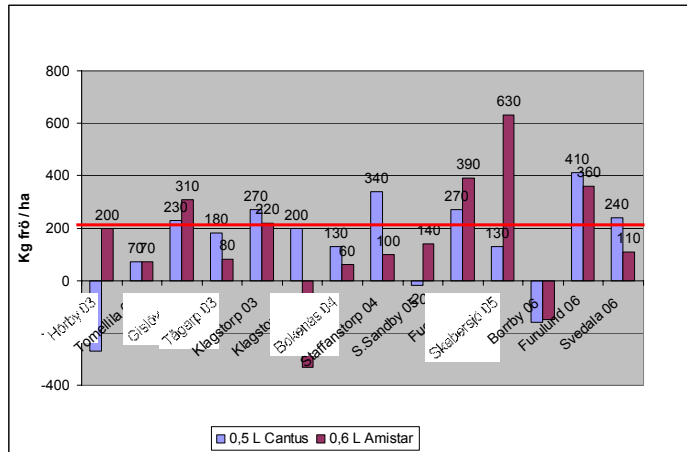
	Såtidpunkt		
	25-29 augusti	5-12 september	Skillnad
Genomsnitt	4490 kg/ha	3950 kg/ha	-540 kg/ha
LSD	290 kg/ha		

- Sådd i tid ger bäst skörd...

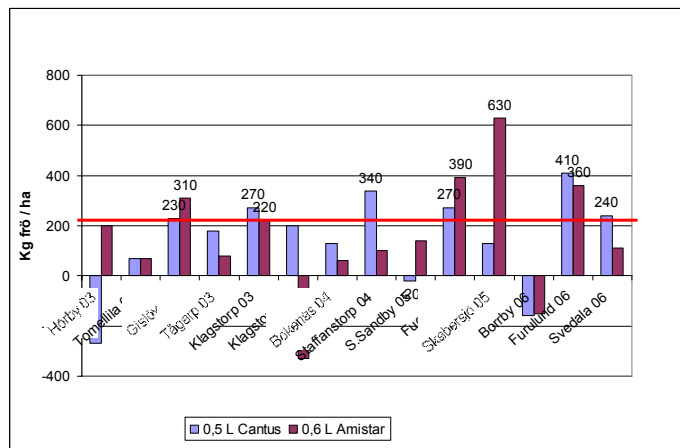
Exempel hösten 2006 Uppland (Uppsala)

- 3 såtidpunkter finns 2006?
- 8-10 augusti, 18-19 augusti, +31 augusti
- Tempsumma från och med
 - 13 augusti 614 grader
 - 23 augusti 470 grader
 - 1 september 377 grader
 - Frost avbröt tillväxten 29 oktober
 - oktober bidrog med 110 grader mot normalt 43

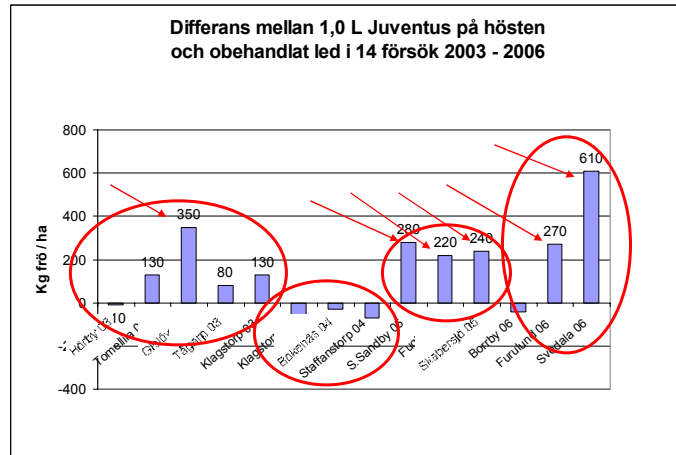
Jämförelse mellan Cantus och Amistar i full blom i 14 försök
2003 - 2006, (dos 1,0 L 2003 och 0,5 resp. 0,6 L 2004-2006)



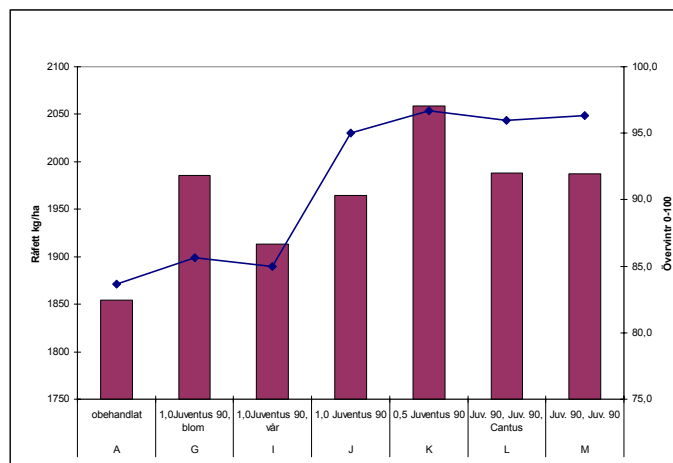
Jämförelse mellan Cantus och Amistar i full blom i 14 försök
2003 - 2006, (dos 1,0 L 2003 och 0,5 resp. 0,6 L 2004-2006)
Sex "lönsamma" försök med Cantus och fem med Amistar



Höstbehandling lika ofta lönsam som full blom



Råfettskörd och övervintring, tre försök 2006



0,5 Juventus höst




Svensk
raps

0,5 Juventus höst




Svensk
raps

Bearbetning till vårraps på olika jordar R2-4126 2001-2005

- A) Höstplöjning och konventionellt vårbruk. Sådd med Väderstad Rapid.
- B) Direktsådd med föregående glyfosatbehandling av fånggrödan. Sådd med Väderstad Rapid.
- C) Bearbetning med Väderstad Carrier (5-7 cm) 2 gånger, med föregående glyfosatbehandling av fånggrödan. Sådd med Nordsten såmaskin.
- D) Bearbetning med tallriksredskap (10-12 cm) 2 gånger. Sådd med Väderstad Rapid.
- E) Bearbetning med Väderstad Carrier (5-7 cm) 2 gånger. Sådd med Väderstad Rapid.
- F) Bearbetning med Väderstad Carrier (5-7 cm) 2 gånger med föregående glyfosatbehandling av fånggrödan. Sådd med Väderstad Rapid.

Bearbetning till vårraps på olika jordar R2-4126 2001-2005

Lättlera		Mellanlera		Styv lera	
2005	2002-2005	2005	2002-2005	2005	2003-2005
A) 2300	1950	2600	2388	2570	2467
B) 2360	2053	1820	2088	2670	2407
C) 2200	2033	2640	2478	2320	2123
D) 2540	2108	2180	2310	2440	2260
E) 1580	1853	1440	2035	1650	1990
F) 2990	2180	2450	2448	2910	2497

Slutsatser av serie 4126

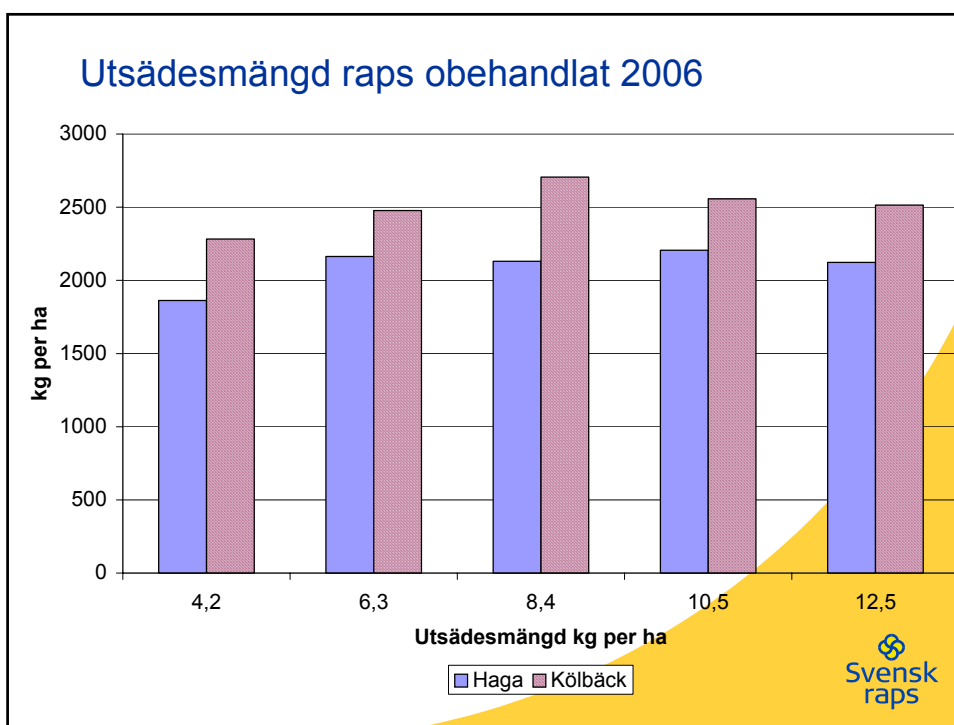
- Vårapsfrön gror lätt, slopad höstplöjning kan fungera på lätta jordar.
- Tillräckligt mycket finjord krävs för att skapa ett avdunstningsskydd kring fröet.
- Grund bearbetning kan fungera åtminstone på lerhalter upp till omkring 30%.
- Carrier i våta förhållanden resulterade i markstrukturförsämring och skördesänkning.
- Viktigt att eventuell fånggröda dödas. Bäst med både glyfosat och bearbetning.



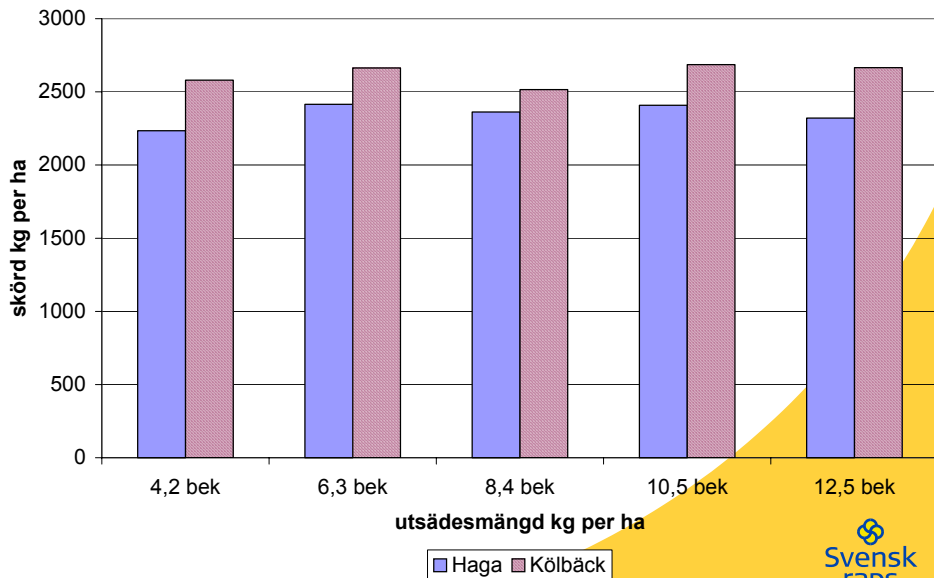
Utsädesmängd vårraps

- Initierat av VäxtRådgruppen
- Finansieras av BASF och SW
- Ett års försök på Haga, Bjertorp och Kölbäck
- 100 pl/m², 150 pl/m², 200 pl/m², 250 pl/m², 300 pl/m²,
- Med eller utan ogräsbekämpning, Butisan 2,0 l/ha

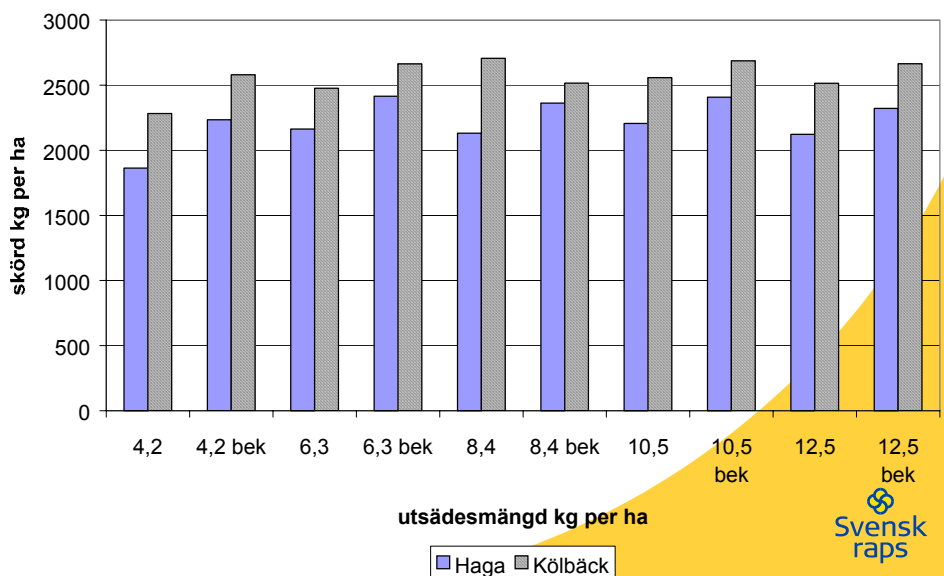




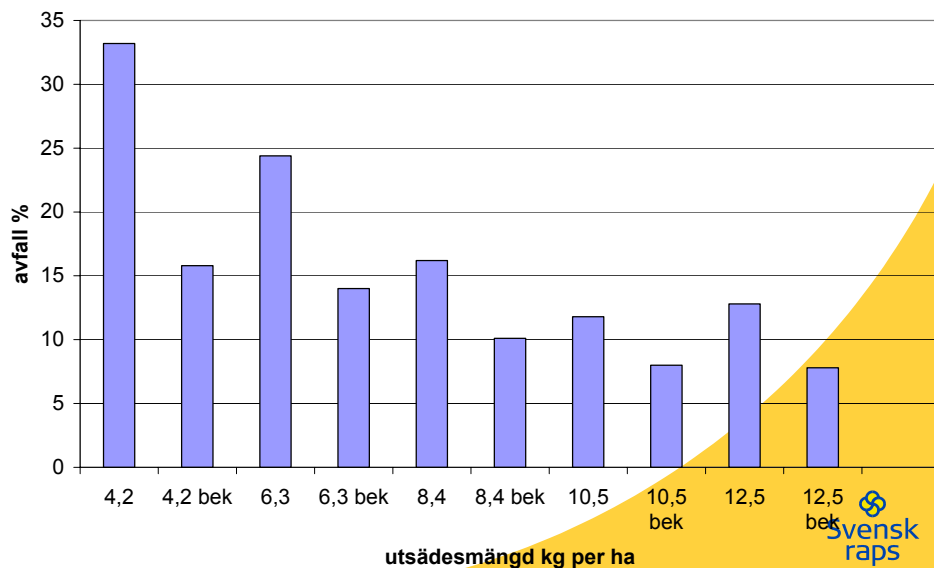
Utsädesmängd raps 2 i Butisan Top 2006



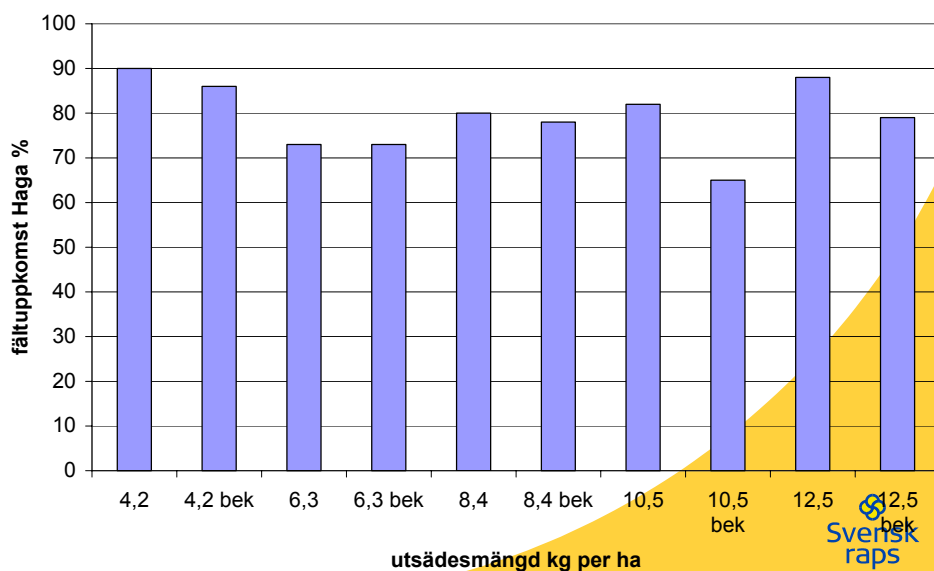
Utsädesmängd raps 2006



Avfall och utsädesmängd Haga 2006



Fältuppkomst och utsädesmängd Haga 2006



Slutsatser ett års försök

- Högre utsädesmängd konkurrerar bättre med ogräsen (mindre avfall) men ger inte högre skörd eller bättre netto.
- 2 l Butisan Top har höjt skörden med c:a 200-300 kg/ha. Störst skördeökning med låga utsädesmängder.
- Låga utsädesmängder i kombination med 2 l Butisan Top ger omkring samma netto som att höja utsädesmängden med 50-100 pl/m²
- Ogräsbekämpning har avsevärt sänkt mängden avfall. Förenklad tröskning – mindre spill?

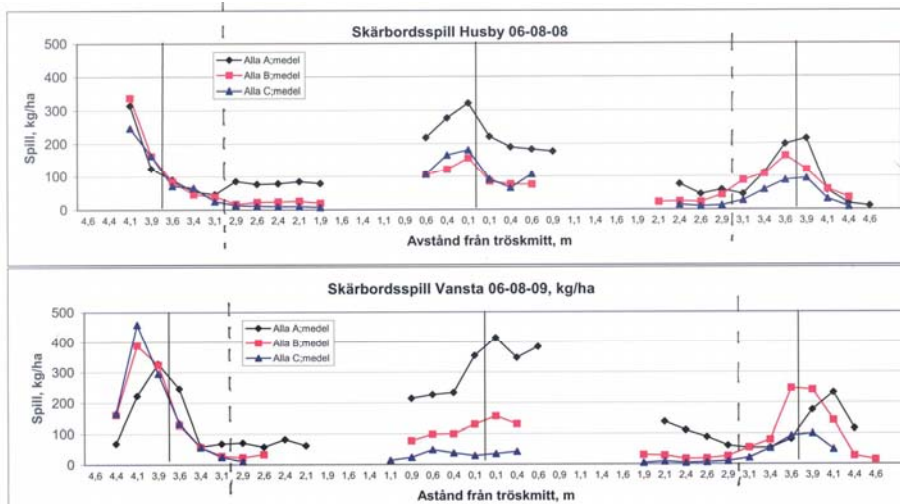
Projekt tröskteknik *minskat spill*



Tröskspill

- Flera undersökningar utomlands visar att spillet ligger kring 7-9 %
- Nära hälften av detta händer på skärbordet
- Vad kan vi göra med modifierade skärbord?
- Sidokniv eller inte?
- Gunnar Lundin, JTI, leder projektet





OS3-186 & OS3-187

- Uppdatering av de gamla försöken från 1983-1985
- Hypotes
 - Helt nytt sortmaterial
 - Högre skördenivåer
 - Delvis andra kvalitéer
 - Andra typer och nivåer på gödsling

OS3-186 Höstraps

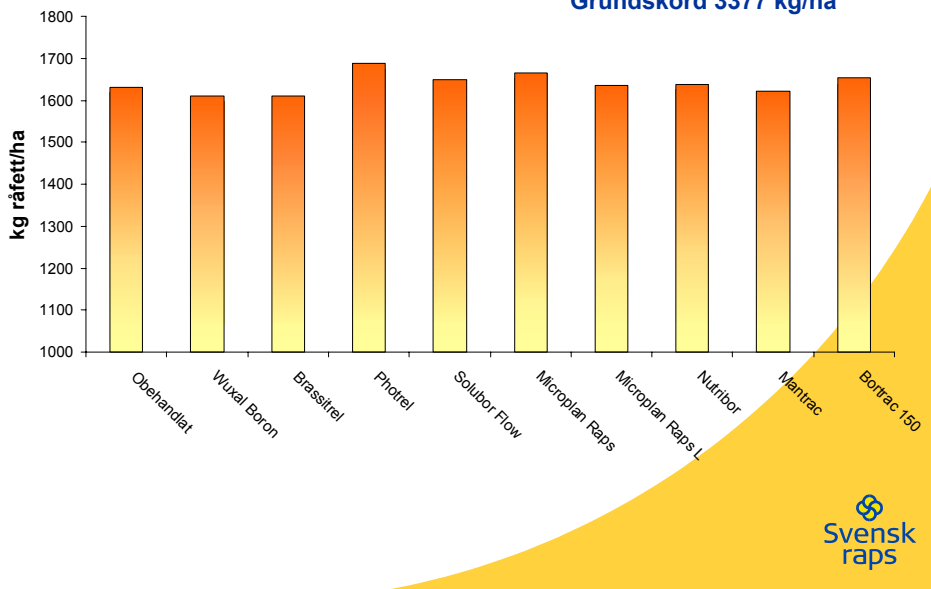
Tabell 1. OS 186

			Järrestads- torp		Grönhult		Kloster- gården		Rel	
	DC 33	DC 57	Skörd 9 % vatten	Skörd råfett	Skörd 9 % vatten	Skörd råfett	Skörd 9 % vatten	Skörd råfett	Medel	Råfett- skörd
Obehandlat			3050	1534	4010	1873	3070	1486	1631	100
Wuxal Boron	2	2	2900	1467	4070	1901	3070	1464	1611	99
Brassitrel	3	3	2960	1495	3950	1841	3120	1494	1610	99
Photrel	3	3	3360	1704	3920	1835	3180	1523	1687	103
Solubor Flow	3	3	3290	1655	3900	1821	3040	1468	1648	101
Microplan Raps	5	3	3280	1653	4010	1885	3040	1456	1665	102
Microplan Raps L	4		3070	1550	3990	1847	3110	1508	1635	100
Nutribor	3	3	3130	1578	3980	1871	3040	1462	1637	100
Mantrac	2,5		3020	1519	3900	1841	3100	1504	1621	99
Bortrac 150	2		3220	1620	3980	1867	3040	1474	1654	101

OS3-186

3 försök

Grundskörd 3377 kg/ha



OS3-187 Vårrops

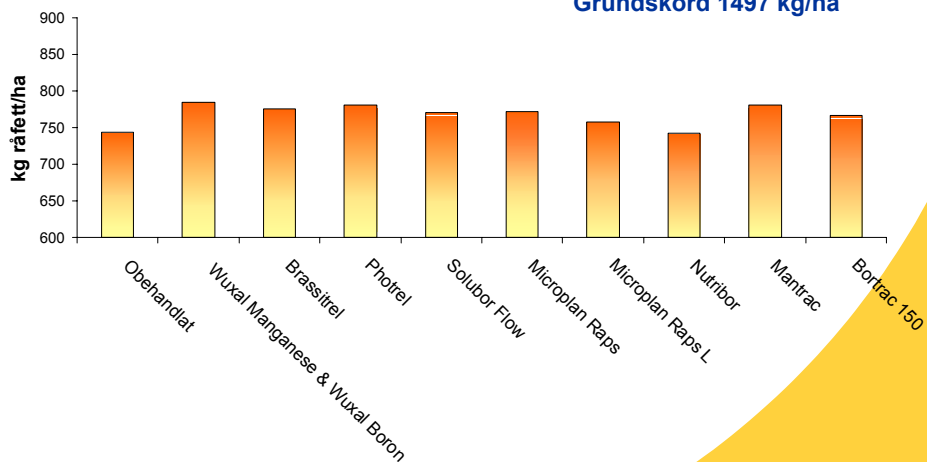
Tabell 2. OS 187

			Kaptens- gården		Brunnby		Brista		Rel	
	DC 30- 33	DC 55	Skörd 9 % vatten	Skörd råfett	Skörd 9 % vatten	Skörd råfett	Skörd 9 % vatten	Skörd råfett	Medel	Råfett- skörd
Obehandlat			2300	1141	880	466	1310	626	744	100
Wuxal Manganese & Wuxal Boron	3	3	2360	1161	1040	545	1330	648	785	105
Brassitrel	3	3	2420	1191	1000	522	1260	614	775	104
Photrel	3	3	2410	1188	1020	536	1270	618	781	105
Solubor Flow	3	3	2380	1178	980	517	1270	617	771	104
Microplan Raps	5	3	2310	1141	1000	526	1340	650	772	104
Microplan Raps L	4		2320	1144	980	514	1270	617	758	102
Nutribor	3	3	2350	1158	890	473	1230	597	743	100
Mantrac	2,5		2390	1178	1010	526	1320	638	781	105
Bortrac 150	2		2310	1141	1010	530	1290	630	767	103

OS3-187

3 försök

Grundskörd 1497 kg/ha



Svensk
raps

Alla kan odla 20% av sin areal med
oljeväxter



Få gör det...

Svensk
raps



Vårraps

Bo Eriksson, Uppsala, tror stenhårt på oljeväxter i svenskt lantbruk, inte minst som energigröda. Och då behövs varenda kvadratmeter raps som går att uppbringa.

– Så lagom djupt manar han, så kommer rapsen jämnt och snabbt och konkurrerar bra med ogräsen.



Vårrybs

Anders Klint, Hedemora, Dalarna, hängiven vårrybsodlare i en hängiven vårrybsbygd.

- Jag tycker det är roligt att odla vårrybs! Det är vackert, men också en utmaning!

- När jorden reder sig perfekt och är varm, då avbryter vi allt annat arbete för att köra till vårrybsen, ungefär som för specialgrödor!

